

ELŐFIZETÉSI DÍJ.
 Egyben árhöz hordva:
 Egész évre 8 frt.
 Fél évre 4 " 50
 Negyed évre 2 " 25

Kindó hivatal:
Nadasch, Muzsik és Partiles
 könyv- és könyvnyomtatás
 a városokba eljuttatva, hogy
 az előfizetők és hirdete-
 sek kiadások.

Hirdetéseik lapunk számára felvételnek: **B u d a p e s t e n**, Lang Lipót és Schwarz Gyula, Gizella-ter 3. sz.— **H a a s e n s t e i n** és Vogler, Dorottya-utca 11. sz.— **G o l d b e r g e r A. V.** Váci-utca 2. sz.— **B e c s e n**, Mosse Rudolf I. Sollerstraße Nr. 2 — **H a a s e n s t e i n** & Vogler, L. Wallischgasse Nr. 10. — **D a u b e G. L.** és társai I. Wollzeile Nr. 12. — **O p p e l k A. I.** Stubenbastei Nr. 2. **D u k e s M i k s a** I. Riengasse Nr. 12.— **S t e r u M o r i t z** I. Wollzeile Nr. 25 — **R ö t t e r** és társai I. Riengasse Nr. 13. — **D a n n e b e r g** I. II. Czerninplatz Nr. 5.— **S c h a l e k** Henrik Wollzeile Nr. 14. **H a m b u r g** b a n, **H a a s e n s t e i n** & Vogler. — **F r a n k f u r t** b a n, **A. M. D a u b e G. L.** és társai.

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

TARASDALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI MEGYEI KOZLÖNY.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden (félféven) és esülförteőkön.

Szerkesztési ertekeztni: naponta délelött 11 óratölt 12-ig.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.
 vidékre póstán küldve:
 Egész évre 9 frt — kr.
 Fél évre 4 " 50
 Negyed évre 2 " 25

Szerkesztési ertekeztni:
 Sötét-utca 3. emelet-ertekeztni
 sarkán, **H o t e n d e r**-tölt ház-
 ban, hogy minden a lap szel-
 lemét illető közlemény
 kiadás.

Bérmegyeteni levelek nem
 fogadják az el. Keziratok
 nem adnak vissza.

H I R D E T.

A vallás- és közoktatásiügyi m. k. miniszter f. évi július hó 23-án, 24.323 szám alatt a következő rendeletet intézte a protestáns és görög keleti egyházi főhatóságokhoz s a községi és törvényhatósági közepiskolákat illetőleg a tankerületi kir. főigazgatókhoz. A közepiskolai törvények országgyűlési tárgyalása alkalmával tett igérethez s a képviselőház ugyancsak hozott határozataihoz képest, kötelesemmé vált egy a fellevelet, törvényhatósági, községi s általában a közvetlen vezetés alatt nem álló közepiskolák tanárai számára föllalítandó országos nyugdíjintézet ügyével foglalkozni, s mindenekelőtt az intézet tervezetnek kidolgozásához szükséges adatokat beszerezni. Minthogy pedig tudomásunk szerint az országban már is léteznek részint lekezeletti közepiskolák tanárainak egyházmegyey vagy kerületi nyugdíjintézményeit, részint egyes törvényhatóságok vagy községek az általuk fontartott közepiskolák tanárainak nyugdíjáról illetőleg özgyveik és árvaik ellátásáról, egyéb tisztviselőkkel egyenlő módon intézködni, erre vonatkozólag mindenekelőtt fölkerem czimzettel, sziveskedjek engem értesíteni, hogy a hatóság a alatt közepiskolák tanárainól, illetőleg azok özgyvein és árva ellátásáról van-e és mennyiben van, akár maguk a tanárok, akár az intézetek fontartói által valamely nyugdíjintézet, vagy nyugdíjszabályzat által gondoskodva s az e részben fönnálló intézkedéseket és szabályzatokat hoztam beküldeni. Fölkerem továbbá arra is, sziveskedjek az iránt nyilatkozni, mennyiben kívánja vagy nem kívánja az ily nyugdíjintézet fontartó testület, vagy hatóság, a közepiskolai tanárok számára föllalítandó országos nyugdíjintézetet azután is fontartani, vagy abba beleolvásztani, mint a neptantók országos nyugdíjintézet fontartása mellett az országos intézethez is hozzájárulni, hogy a tanárok, kértzésre befizetések mellett kétszeresen is biztosítva legyenek. Minthogy továbbá a kérdésben levő országos nyugdíjintézet tervezetnek kidolgozásához többnemű adatok birtoka s számbavetele szükséges, fölkerem czimzettel, sziveskedjek a hatóságra a alatt közepiskolák összes rendes (nyugdíj-képes) tanárainak nevezékét, szolgálati éveik és élvezett ily fizetések, s amennyiben jelenleg is valamely nyugdíjintézet tagjai, az abba részükrol s az ikolafontartó részéről történt alapbefejtés és evi járások feltüntetésével hozzám fölterjeszteni. Kelt Budapestben, 1883. évi július hó 23-án. Trófort, s. k.

kött kifejezés szokása korántsem kíván gyanúsítani lenni, bár sokszor joggal annak tekinthető. Kiemeljük tehát a „szokott sikort” kifejezéseket az alkalmammal különösen is. Ezek a helyiségeket szorongásig megtöltő sokaság, válogatott közönség, szabatosan lennekelt dalokban kiejelgő művelvet, Herzenberger Sándornak száraz fája, melyen „kivirágzik kedvünk bokra”, előjáték pészadályos tancs, festetlen vidám hangulat. Ugy, hogy e hangulat rovására meg is actán valami, a villasorogés, pohárüreség, a rostélyosporly puffogása azonban három órá — helyiségekben hat meternyi távoból is csak tenyérrel töltött julek képek kienni a dalát-mot, melyet emelkek, mely rövidéséget csak a lomboszert lert helyisége kellemi egy-egy balos rokolyában kacagó noszomszéd képek az embert kárpótolni. Midőn ekként a Dévay-kertben fogamzott „megszokás” fogalma körül fáradozunk: érzelmenység volna tölnök enlotes nélkül hogyan azt, a mit ott mármár szinten megcsukunk. Ez a kiszélesztés. A rendezvények hely-Valóság gyakorlati az évajelenlök beketetésnek. Egy négyed kilécször rendelt tojásos volt (1) tízföldt órákor kerül az asztalra; érkezése a kegyetlen hatását teszi az emberre; bár azon részén, a hol az ilyesmirt tenni nem tudnak: csak — folykelvénről lehet szó.

országai érdéseknék kedvező alkalom kínálkozik ismereteink és tapasztalatainkat Romániában való előnyös értékesítésére.

Pályázati hirdetésny ösztöndíjakra. A budapesti kereskedelmi és iparkamara a budapesti kereskedelmi akadémiánál és a budapesti állami közép ipartanodánál alkotott ösztöndíjak elnyerésére az 1883—84-iki iskolai évet illetőleg pályázatot hirdet. — Adományozatik: a) A budapesti kereskedelmi akadémiánál hat tanulónak a tandíj feltevesése céljából egyenkint 150 frt. és egy tanulónak a tandíj részbeni fedezésére 100 frt. b) A budapesti állami közép ipartanodánál hat tanulóknk egyenkint 200 frt. ösztöndíj, mely esetleg meg is osztható. Pályázhatnak a nevezett intézetekbe járó vagy oda most belemi szándékozó szegény sorsú és jeles elemenetelt tanulóik, kik a kamara kerületében szültek, vagy ott illelések. Pályázni kívánók felhívhatnak, hogy 50 kros belyeggel ellátott, iskolai, szegényeségi és szülőieségi, illelelelősig bizonyítványval felszerelt folyólevéllyel, illetőleg a budapesti kereskedelmi és iparkamaránál (Mária-Valeria utca, IV. tőzsdépartól) legkésőbb 1. évi szeptember hó 15-dikeig benyújtsák.

Szegedet — exequálják. Minden kommentár nélkül közöljük a Szegedi Napló következő újdonságát: A f. évi második évnegyed adóhatáraitak nem fizette le a város, a pénzügyigazgatóság pedig nem várhat s kapta, nekuszította exekucióját. Az adófelügylő sietett a retentelen ukáz értelmében az adófelügylő sürösen utasítani, hogy a mintegy 24 ezer forintnyi adóhatárok fejében, ha az 3 nap alatt le nem fizetik, tegye rá a kezét a város összes javadalmának jóvedelmére és a pénztárbán található összes készpénzére. Az adófelügylő eljárt kötelességében, mire ugyancsak nagy zavar keletkezett a hatóság körében. Egyet bizonyosan tudtak, azt, hogy pénz nincsen, az exekuciót pedig akármiyen módon meg kell szüntetni, különben megáll a közigazgatás. Végre öszszült ma délelött a tanács és elhatározta, hogy föliratot intéz a pénzügyminiszterhez, megkérve őt, hogy tekintettel a jelenlegi időskará, midőn az aratás, mely után a város bír- és éjfély jóvedelmének nagy része befojni szokott, még folyamatosan van, adjon elhalasztási időt; s utasítsa közeget az exekució felügylőzésére. Sietnek a fölterjesztéssel, hogy a remélt miniszteri „jóakarát” az adófelügylő ur „üzbuzgóságát” megelőzze. Hanem igazán jellemző egy eljárás ez Szegeddel szemben mostani állapotban. Nagyon jól tudják odafönn, hogy mennyire igénybe van véve a város minden ereje az újalkotás jelen stádiumában és mégis folyton kíméletlenséggel zaklatják minduntalan. Léptenfonton érezi már is a város, hogy a mit a bal kéz adott, az a jobb kéz visszaköveteli töle. Aztán tapasztalható az is, hogy az adófelügylő ur különösen nagy buzgalom tanúsít mindig, mikor a város zaklatásáról van szó. Most is nagy kegyesen három napi határidőt engedett, különben fölfogalnt mindent. Szomorú fogalnt nyerhet ekkör biki, hogy ha a városra szemben így járnak el, minok van kiteve a szegény magánember. Különbegye mégis kivánsai vagyunk. Ha fölfogalják a város jóvedelmét s a nagy építkezések, színház, városház, iskolák stb. befeljezetlenül maradnak; mi okát annak ez adófelügylő ur az épülő Szegedet meglátogató magyar király előtt?

Ki megy erődlisznek Romániába? A kereskedelemügyi miniszter értesít a hazai érdéseket, hogy a román földművelési miniszter három év tartamára külföldről érdészet szakembereket hiv meg oly célból, hogy a romániai szakemberek közreműködésével és e részben fönnálló szabályrendelet alapján beerdosítási terveket készítsenek, az erdei termékek értékesítésének előmozdítására szolgáló berendezéseket tervezzenek és fásalkolátkat rendezzenek be. Minthogy pedig az említett törvény egyttal az érdészeti szakiskolának, életfeltepeséssel errendeli az erdőgazdaságtanra, a természetudományokra, a meenyiségtanra és erdortóvnyvra vonatkozó külön tanfolyamokkal, a miniszter különösen figyelmeztet, hogy most a magyar

Haynald Lajos bíbornokérsek július 20-án Emsből köriratot intézett egyházmegyéje papságához, melyben felügyeltem az idei Szt. István ünnepekre. A körlevél errendeli, hogy augusztus 12-én minden plébánia templomban a nép felvilágosítandó arról, hogy a nagy nemzeti ünnepe ez évben mért tartatik meg nagyobb ünne

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Fővárosi tárczával.

— Budapesti Szent István napján. —
 Kedves olvasó! Mielött e tárcza olvasásához fogsz, nyúl a zsebedbe, szorítsd a saját tárczádat jól a markodba, mert a mit én itt nekéd szép hegedűszóban elmondandó vagyok, az a körül forog, hogy miként lehet Budapestben egy-két nap alatt fölötte könnyű módon egy csomó rongos bankón találni.
 Mint „minden szép és nemes iránt buzgó” emberölt felteveszem rólad, hogy Szent István napjára feljössz Budapestre, mint praktikus emberölt pedig felteveszem rólad, hogy ugy intézed dolgodat, miképen 19-én vagyis Szent István napjának előestéjen érkezél ide, egy már jól eleve értesített szállodába szállsz és vgyazzsz, hogy ugy ne járj, mint egy derek hazankia Bécsben, kitől midőn reggel a szállodabeli pinczer azt találta némémit kérdezni, hogy miként néltőzgatott aludni? ekes nemetséggel és mélyen felsohajva azt felele, hogy: „Hett ich schon schlafen, aber arme Wanzen gonze Nocht nit schlafen.”
 Szent István napján jó korán, 5 óra fél felkelés és átgyeg Budára, nem használva más alkalmatosságot, mint a mit az apostolok használtak. Ha utközben elhaladsz egy m. kir. trafiká előtt, oda bemész, de nem ám azt, hogy „leszállított aru” Yara vagy Elegansét szivarokat végy (ne rontsd elve a mulatságot), hanem kérsz egy felemért aru 50 krajczaros belépti jegyet az Orczy-kerti nagy ünnepélyre, melyet a magyar gazdakarosszonyok országos egyesülete a saját árva háza javára rendez. Ily belépti jegyek vannak kétfélek, t. i. 40 és 50 krajczarosok. A Szent István napján délig váltott 50 kros jegyek felgostanának arra, hogy a lövonaru kocsikait az Orczy-kerület és onnan vissza ingyen használhatsz. E jeggyel a zsebedben most már nyugodtan mehetsz tovább.
 A lanchezidőn átmezz Budara. Ott szemben találod magad az alagutat, ezt azonban ignoráló, hanem a siklóra ülsz és felviteted magadat a várba. Miután meg

elég korán van, marad időt a körültekintésre is. Jobbra fordulsz tehát és lemezz egész a Mátyás-templomig, mely most van restaurálás alatt; megnézed azt, aztan vissza jössz, mely alkalmával el ne mulaszd a házak falait megtékinteni, lévén azoknak egy részén emléktáblák, melyek sok tanulságot tudnak elmondani a régimúlt idökből. Megnézed utközben a miniszteri palotákat, a szemet szüro Hency-szobrot, József föhercegg palotáját, míg a királyi várpalota élé nem érsz. Itt aztan megalsz a járdaszelen és sem szép szóval, sem fenyegetéssel nem hagyod magadat helyedből kimozdítani, mert erre jön az ünnepi menet Szent István jobbjával.
 Ha ezt látad, átmezz Pestre, fel a vacsi körútra, ott varsz, míg jön egy kocsi, melyen az áll, hogy: „Ó-Buda-Ludovicuüm”, erre felülsz, de nem fizetsz, hanem előmentatod az ünnepélyre váltott jegyedet. Utad a hatalmas Karoly-kaszarnya, a szép szinagoga, a nemzeti muzeum, az épülő Kalvinteri szököket, az ülőti uti kilincs, a kaszarnya, a köztelek és az új gyermekórház előtt vezet el, míg végre a Ludovicuümhoz és az Orczy-kerthez érsz.
 Hogy hátt itt mi lesz? Azt nehéz egy hamarjában megmondani. Nagy mulatság lesz, mely reggelölt késő estig tart. Lesz itt annyi mindenféle szép dolog, hogy kért napra is elég volna. A rendkívül gazdag és fölötte érdekes programmnak 3 fejeztára lesz: Silberer légitutazása, sznielodások telefonon at és a villamos világtás.
 Silberer Victor a hírneves és merész léghajós ugyanis a jótékony cél iránti tekintetből kötelezte magát örüsi „Vindabona” nevű léghajóján az Orczy-kertből a közönséggel előlt felszállani. És ez nem mindennapi dolog, már ez maga is megerendeli, hogy érte — a ki teheti — Budapestre jöjjon.
 Ez alkalmammal a Ludovicuüm egyik helyisége telefonnal lesz öszsekötve a népszínházzal, a hol az nap kért előadás lesz, t. i. delután és este, és a látogatóknak alszalmuk lesz mindkét előadást egy órai távoból meghallgatni.
 Este aztan, mikor már besötétedik, kigyulnak a magas árbocokra csiosított villamos reflektorok, a nagy kert minden részén napfényt írasztva el. A villamos gépeket a Ganz-féle gyár szolgáltatja, e gépeket pedig

a gőzmozonyok hajtják, köztük Tarnóczy Gusztáv híres Horusy-féle gőzmozonya.
 A nép mulattatásáról is kellően gondoskodva lesz és e programmban az első helyet az úgynevezett „Sertesvádszát a vízen” foglalja el. Ez nagyon mulatságos lesz. Egy hizott sertést ugyanis egészen simára borotválnak és a tóba bocsátják. A tóban több gömbölyű, sekély kád alakú csónak van, melyek nehezen mozoznak és melyekben csak török módra lehet ülni. Most a kinek a tetszik, üldözöbe veheti az úszó sertést, és a ki elfogja, az is meg is tarthatja. És ez elfogási kísérletek nagyon mulatságosak. A sertésnek a bőre sima, zsiros és vizes lévén, a kéz csúszik rajta, a különös alakú csónak pedig könnyen felborul és hacsak valaki át nem öleli vágyainak és simára borotvált tárgyát, bizon nem fogja el. Bajtöl nem lehet tartani, mert a tó vize sekély.
 Lesz még kerekárp — magyarul „velociped”-verseny, a mi szintén nem mindennapi dolog, lesz az athletikai klubnak a versenyse, lesz versenydobás buzogányokkal, lesz pónamasszás díjazásokkal, lesz zsákutás, a mi fölötte mulatságos, lesz dalverseny, azonkívül három nagy zenekar fog játszani; de ki tudná mindazt egy futtában elmondani, hogy mi minden lesz itt jótékony célra! A mit itt elsoroltam, az még a fele sem a műsornak.
 Másnap aztán kedves olvasó, ha мүkedvöld és pártoló vagy, nézd meg a gyönyörű sügárat az új operavál és a műcsarnokkal, a Szechenyi, Petöfi, Eötvös és József-nádor szobrá, a gyönyörű körzöt, és a Ferenz József-teret, az akademia és a nemzeti muzeum képtárát, meg a nép-vagy a nemzeti színházba; ha gazda vagy, menj a köztelek gazdasági muzeumba, és ha a legujabb és legjobb szerkeztölt gazdasági gépeket és eszközöket akaról látni, menj el Tarnóczy Gusztáv vacsi körüi gépcarnokába, a hol a legujabb minden rendű és szerkeztölt bel- és külföldi gépeket láthatod, és sok olyat is, a mit még nem láttál; ha keresszöd vagy iparos vagy, nézd meg a hatalmas elevátorokat, a vámbázat, a közraktarakat, a technológiai és iparművészeti muzeumokat, nezz meg mindent; de ha jól és kellemesen akarsz egy napot töltöni, el ne mulaszd az Orczy-kerti mulatságot megnézni.
Vigadó.

pélyességgel, mint rendszeren. Elrendeli továbbá, hogy Szt. István előestéjén és a nagy nap reggelén az összes harangok megússzának, hogy minden templomban ünneppé isteni tisztelet tartassék és az első magyar király érdemei egy szent beszédben felemlíttessenek. Isteni tisztelet után körmenet tartassék és „Te Deum” és halma fejezze be. Tudvalevő ez azt, le nyolcszázadik évfordulója a szent király jobbja megtalálásának.

Ajánék hadsereg számára. Cs. k. katona kórházak és a hozzátartozók részére a cs. k. udvari szállító-tól Mattoni Henrik úrtól újlag 6500 Giesbühi ajándékozott, a mely ajándék legnagyobb részét a boszniai elfoglalt területen lévő katona kórházak részére használtatott fel.

Ó-Kanisán Hegyi Gyula társulata feloszlott. Mint a tagok írják, az igazgató még holmijait is elzalogosította. Most semmije sincs az igazgatónak; se garde-robe, se könyvtár, se díszlet. A társulat megbízásából Szakáll Antal Budapestre ment, hogy Hegyi igazgatói engedélynek bevonását kérelmezze. A társulat néhány tagja egyelőre Ó-Kanisán maradt s hihetőleg kieszközöl a hatóságtól engedélyt néhány előadás megtartására, hogy legalább holmiját megmentsen.

Szabadtán a mult hó vége felé, Kömives Imre magán körútát tevésmint komikus, néhány előadást rendezett, melyek énekes nagymenetekekből és humoros felolvasásokból állottak. Onnan Topolyára vezette utja.

A keresztényi szeretet. Nagy-Körösön a minap egy fiatal zsidó nő temeték el. A gyász-szertartáson, mely nagy számban keresztényi közönség részével ment végbe, a gyászoló család fölkerésére Filó Lajos ref. lelkes tartott gyászbeszédet, mely emelkedett szellemével fogva nagy hatást tett. A kintinő szónok a testvériség közönség érzését és a hazaszeretethez folyó kölcsönös részvétel hatáson esztelte. Egyébiránt Filó Lajos már máskor is beszélt zsidó temetéséről, s mindenkor úgy, hogy a különböző hitefeleketek tagjai között a testvéri és hazafis érzés erősödést nyert.

Talán megjavulunk!

A „Szabadság”-ban olvassuk a következő jellemző sorokat:

Sokszor hallottuk a panaszt, hogy Szabadtán a sajtó féltékenkedik, dühöng, ok és alap nélkül támad, izetlenkedik, szoval oly dolgokat művel és oly szavakat használ, hogy a nyomdafesték is prühat alatta.

Támadunk mi is nem egyszer! Támadásainkat azonban igazolta részint az hogy a közügynek szolgálja majd gyengebb majd erősebb hangon bántani kellett egyeseket is, a kik a közügyre befolyással vannak, részint pedig igazolta ama közmondás: „ha te ütöd az én zsidótam, én is ütöm a tiedet!”

Ha valaki néhány év óta figyelemmel kísérte a Szabadtán megjelenő „B. Ellenőrt”, látnia kellett, hogy a fektelen szenvedély oly vadul és eszeveszetten száguldozik, hogy annak útját állani csak börtöl lehetett.

És mind ez Stoczek Károly Szabadtán idözésének idejére esk, mind ez egy ember ide vétődése után aligolt fel oly elolthatalanul. De meg bűnhődik érte!

„Stoczek Károly a „Bicski Ellenőr” szerkesztőjét keresik!” ez a néhány szó járta be a várost pár nap alatt.

És miért keresik, és kik keresik? Keresik hogy méltó büntetést megkezdjék, kerseik a rendörök!

Hat hiába mondta annyit, hogy nem fél ő az Istentől sem, mert ő „szabadelvű (?) embőr.” a lapja pedig a kormánypárt s így szabad neki elmondani hogy a bíró „gazenber” — a polgármester „bűnpalástoló” nem lehet bűntudója. Nem félt mert ott az országgyűlési képviselő (?) főispán (?) meg a pártvezér (?) is befolyásos egyéniség, kirántják ötöt, ha belesik a sárba. Biz azt nem rántották, de nem is nagyon tisztogattak, legfeljebb hogy tanuskodtak, meg egy kisit informáltak (!?) mellette.

Pedig ezt a szegény embert sajnálni lehet. A „B. Ellenőr” meg a „Szabadtán Ellenőr” korában nyakig lubiczkolt a piszokban. Nem volt egy lapja, melyben mások becsületét a szerkesztői rovataban ne rágódott volna. Aljas gyanúsításokkal akarta a társadalmat reformálni (?) s a mi örökös erkölcsi botrány a kormánypárt lapjának hirdette magát! Pedig mindenki tudta, hogy olyanok szoldhaja állott, kik a „szabadelvű párt” köpenye alatt szaturálva vannak nemzetiségi vagy klerikalis érzelmekekkel.

Ezt a pártot szolgálta Stoczek Károly. És ez szolgálataért kapott ingyen kosztot, bő ruhát s reggelről estig szaladt a nyomdába, hogy lassák, mily szorgalommal dolgozik lapja érdekében megjelenésén. Pedig azokat a habzó szajjal írt orjángó vezércikkeket, azokat a becsmérlő értekezéseket mások irták s most Stoczek másokéit szenved!

Azaz: dehogy szenved — javul! Stoczek most már a „Fortuna” épület börtönfalai között elmékedik ös Buda várában a „ragalmazás és becsületértés” fogalmáról, míg azok, kik jobban megérdemelték volna ezt a „kis” lecczet — markukba nevetnek.

Kilenc hónapot leltűni, 500 forintot lefizetni vagy azt is „leszolgálni”, azért, hogy egy valaki megsértett egy kir. törvényszéki bíró, biz ez furcsa kis történet.

No de ideje már egyszer hogy helyre állítsassék a körmenet, Stoczek szenved, pedig ő egy vak eszközt volt mások kezében, mint vadászaló a fegyver, csak hogy mint ilyen is rozsidas flinta maradt.

Mecstük ezt a bűeszótót mert úgy hallottuk n y a kapitányi hivatal elfogadási parancsát kerestetik a szerkesztőt büntetése megközdése végett ma már azonban azt tényleg megis kezdette. Van ingyen kosztja, lakása, ruhája ismét, és lesz még mit dolgozni is.

A munka beczületessé teszi az embert!

Kivánjuk, hogy okuljon első sorban Stoczek de okuljanak ő utána mások is, és így még lehet reményünk, hogy hozzá hasonló bűnbakot nem fog az a nevezetessé vált szabadtái szabadlevű (?) párt. és elmondhatja a helyi sajtó is hogy ennyi forrás, küzelem és szenny után, „talán megjavulunk!!!”

NOVELLA-TAR.

Dekameron.

Írta: MÜLLER GYULA.

XLVII.

KASINDULA.

(Folytatás.)

Suna arczán mely harag bontak, szemei kifordultak üregeikből s vadul forogtak. De szavai azért nyugodtaknak s megfontoltaknak látszottak.

„Hallod-e te kop, a ki csak egy utolonegh vagy, egy láthatatlan pontocska az én országomban s a ki Namudzsurilvát s Setubát előttem kicsinyleni merészelte, most felelek há szavadira. Ha te 2000 emberrel oly dicső hőstettet akarsz véghz vinni, hogy Namudzsurilvát s Setubát elhomályosítsd, akkor te vagy csodatolon ember, kit Kintu szelleme áldott meg, s annyi erovel kell rendelkezned, mint ósöm Vakinguru, a ki egész köteg lándzsát vitt föl Dzinszda ormaira, pajza oly nagy s oly vastag volt, hogy két ember se emelhetette föl, s egy csatában 600 embert ölt meg, vagy pedig örült, bolond vagy. Az előbbi esetben megfoglak jutalmazni, mint még uralkodó soha se jutalmazta meg alattvalóját, az utóbbi esetben pedig darabonként szedelem le a husodát s szemed láttára dobom a kutyáknak. Most pedig Seke-Bobo, meny Tsangváb s válsz ki 2000 harcosod a javából s add át ez embernek, hogy meghessen velük, a merre akar s tegyen a mit jonak lá! Mondtam!”

Mély csend honolt a tanácsereben, miatt Suna szólott s midőn szavait befejezte, birtelen távozott. Elmaradt a szokásos udvari czerimonia. Nem jöttek az udvari hölgyek a császár anyja, nejei, rokoniak kikkel nyájasan eyelegni szokot, ölebe ilve egyiknek is, másiknak is. Suna visszavonult, s a főnökök nem mertek véleményét kimondani, hallgatagon oszlottak szét, csak Seke-Bobo maradt legutoljára, hogy Kasindulát elvezesse Tsangvába s kiváltság számará a 2000 embert a mint a kabaka parancsolta.

Kasindula egy arczmára se rándult meg Suna szavainak behatása alatt, rendületlen nyugalommal követte Seke-Bobot s midőn a 2000 ember átadtott neki, s a jó öreg miniszer egyszerűs mind számalónál több nagy canoét is becsojított rendelkezésére Kasindula így szolt embereihez:

„Kövessetek!”

Azután megindult.

Intközben Dzinszda mellett haladtak el, a hol a császár táborá volt. Kasindula végig nézte a táborát s látván, hogy a gunyhók omladozó félben vannak, Suna feleslegét pedig a szabad ég alatt alsznak, mindenek előtt arra határozta el magát, hogy helyre állítja a gunyhókat.

Derekasan neki fogott. Emberei folyton a Napoleon-csatornán voltak canoéikon s egyrésze gyors-kézzeel igazgatta helyre a gunyhókat, megtsítva a táborát az ott összehalmozdott szeméttől, úgy hogy midőn Suna később megzemlélte, maga is megelégedett, pedig ez nagy doloz volt már magában véve is. Ezzel Kasindula egyelőre csak a kabaka keyeit akarta maga részére biztosítani.

Ez alkalommal megismerkedett közelebből a császár családját s alkalma volt személyesen szólhatni Nana Masurie-val az anyja királynéval s látta saját szemével a bájos Buri-Donkut, a király-kisasszonyt.

Buri-Donku arca kevésbé volt fekete, mint a többi nőké, világos barnás-sárgába vegyült, s mint a bársony oly simának látszott, s fénylött mint a selyem. Szemei, mint két fekete gyémánt fénylettek, s akjai babor pirosak voltak, s ha moxolyott vakító fehérségben tündököltek elé aró fogai. Félmeztelen testét hosszú shawl fódte, mely emelőt teljesen szabadon hagyta s természet egyáltalán nem leplezte.

Kasindula olyas valamit érzett szívében a 15 éves király kisasszony láttára, mit még eddig soha. Mintha édes-kinos vágyak támadtak volna abban s dobogását maga is hallhatta. Remegett egész testében, s midőn szemei a lány kíváncsi tekintetével találkoztak, lesitte azokat, mert attól félt, hogy a fény elvakítja.

Nana Masurie ki előtt nem volt titok a vakmérő ifju vállalkozása, így szolt hozzá:

„Mit fogsz véghz vinni?”

„Valami dicső tettet, de még nem mondhatom mit?”

„S mért teszed ezt?”

„A dicsőségért!”

„De hisz életeddel játszol s ha még oly sikerrel harczolsz is el nem homályosíthatod Namudzsurilvát s Setubát, kik egyenként is legyőzhetetleneknek bizonyultak?”

„S ha le nem győzhetem őket, akkor meghalok a csatamezőn s szívenem jól fog esni, hogy Sunáért vérzik el. S nem akarok élni, ha hosszú nem lehetek!”

„Kasindula, téged a dicsőség tüze ég?”

„Az, nem tagadom! Dicső akarok lenni, nagy, halhatatlan, mint Namudzsurilva s Setuba együttvéve. Nem akarok ismeretlen kopj maradni tovább is, mert érzem, hogy szívenem egy országnyi bátorság, karjaimban pedig Vakinguru ereje van. Hossz akarak lenni, hogy boldog lehessék!”

„S ha mindez eléred, mit fogsz akkor Sunától kérni jutalom fejében?”

„Mit? — kiáltott föl Kasindula s lánológ tekintével elnyelni látszott a bájos Buri-Donkut, a ki a hősieséggért küzdő ifju nagy érdekekkel hallgatta, — kermi fogok tőle egy feleséret!”

„Hogyan? Csak egyet? Hiszen ha legyőzöd Namudzsurilvát s Setubát, akkor két sőt háromszorannyi szakmánnal kell, hogy visszatérj, s Suna bizonyára meg fogja engedni, hogy válszál ki az asszonyok közül a legszebbeket s tartsd magadnak!”

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

A gondolkozó emberek eledeleül már régóta ajánlják a babot és lenscset, melyek a szükséges foszfor tartalmat előaltítják. Ujabban gondos elemzések kiderítettek, hogy még e fözelekekül is sokkal több foszfor van az almában s ezért a szellemleg megerőltető és álmesl összekapcsolat életmódot folytató embereknek az almavész nagyon ajánlatos, annyival inkább mert a foszfor ugyan kivül meg bizonyos savak vannak benne, melyek — úgyancs ez új fölfedezés szerint — sárgaságot, álmatlanságot és borbetegetségtől is megvédnek.

Mire jók a régi acéttollak. Egy drezdai iparos közlöny azon inditványokkal lép fel, hogy valamit a szivarvegeket, úgy a régi acéttollakat is gyűjtse össze mindenki s aratol a munkásgyermekek számára taneszközként lehetne venni. Ezen acéttollak tudvalevőleg a legfinomabb acézből valók, s igen alkalmasak órárugek, finom kesek stb. előaltására. Az acéttollakban az acétforgacsokat szorgalmasan összegyűjtik s eladják, hasonlóképen lehetne értékesíteni a régi acéttollakat is.

A hamisított tejet mégis utján is felismerhetni, ha e célra egy fajsúlymérő arcomént szerünk be s egy hengerűveget. A hengerűveget megtöltjük a megmerendő tejjel, belealtítjuk a fajsúlymérőt s lovalvassk azon fajsúlyt, melynel a mérő megeli a tej felszínén. A tiszta hamisítatlan tej fajsúlya 1026—1035, ha tehát valamely tejben a fajsúlymérő az 1026-nal is alább sulyed, akkor a teje viz toltottat.

A tojás főzésénél hőmért használjunk, ha bizonyos is keello keménységű tojást akarunk nyerni. — Ha a tojást oly vízbe teszszük, melyben a hőmérő 60 R. fokot mutat s addig melegítjük a vizet tovább, míg a víz 70 R. fokotálk bír: pompás lágy tojást kapunk. Ha még tovább hagyjuk a tojást a vízben, míg a hőmérő 74 fokra emelkedik: akkor a tojás fehérje már kemény lesz, de sargaja még lágy maradt. 76 R. foknál a tojásnak mind fehérje, mind sárgája megkeményedik.

— (Beteg szobai növények orvoslása.) Szobai beteg növényeket a legtöbben az aitali igyekenek segíteni, hogy friss földbe átültetik, a mi a legtöbb esetben segít is; főleg a cserép fenekének apró cserépdarabokkal vagy kavicssal való megrakása által gondoskodnak arról, hogy a gyökereketől a felesleges nedveség elmozdihassék. De van emel egyszerűbb eljárás is, mely épen így célra vezethető és sokkal egyszerűbb. All pedig az abból, hogy az ily beteg növények földjét forró vízzel (40—50° R.) atbugyogtatjuk. Ezen öntözések ily bőségesek kell lenni, hogy az kétszer-háromszor atcserépon a cserépen. Ez aitali a virágok földje nemcsak elvezti savanytat (a növények betegeségének ugyanis legtöbbszor a talaj elsavanyodása az oka), hanem annak gyökerei is új életre serkentetnek s a netán a földben tannyázó rovarok, fergek is elpusztíttatnak. Igen jó sikerrel alkalmazták ezt eljárat s ikusznál is. Midőn a föld felszine megszarad, lei kell a talajt lazítani s kevés friss földdel feltölteni. Mazos virágcserepbe még soha semmi-fele viragot ne ültessünk, mert az ily cserépben a föld megcsavanyosodik, miután a levegő nem járhatja. Mazos cserép csak kulboritoknak való.

Felelős szerkesztő:
MÜLLER GYULA.
Kiadók és laptulajdonosok:
Nadasch, Muzsik és Partlics.

Egy sarokház

Hodszághon, igen szép helyen, alkalmas mindennemű üzlet számára, olcsón s elfogadható föltételek mellett eladó.

Közelebbi értesítést nyújtanak a tulajdonosok Eckert Pál Zomborban, Eckert Ferenc Szabadtán, és Eckert Mihály Hodszághon.